

Undervisningsministeriet
Maj 2018

Notat om evaluering af lov nr. 609 af 6. maj 2015 om kommunale internationale grundskoler

Indledning

Som led i evalueringen af lov nr. 609 af 6. maj 2015 om kommunale internationale grundskoler har Undervisningsministeriet den 13. februar 2018 anmodet samtlige kommunalbestyrelser om at besvare følgende spørgsmål:

- 1) Hvorfor har kommunen ikke anvendt muligheden for at oprette en kommunal international grundskole?
- 2) Har kommunen overvejet at oprette en kommunal international grundskole og i bekræftende fald, i hvilket omfang har kommunen inddraget de private internationale grundskoler i lokalområdet i overvejelserne?
- 3) Hvilke bestemmelser i lov om kommunale internationale grundskoler er der behov for at ændre for at lette oprettelsen og driften af kommunale internationale grundskoler?

Undervisningsministeriet er hermed gået ud fra, at kommunerne ikke har anvendt loven.

Undervisningsministeriet har den 22. marts 2018 modtaget svar fra 71 kommuner.

Baggrunden for evalueringen

Det er fastsat i lovens § 20, at "(u)ndervisningsministeren fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2018-19".

Der fremgår følgende af forarbejderne til loven (Betænkning over lovforslag nr. L 130, der er afgivet af Børne- og Undervisningsudvalget den 24. marts 2015, Folketingstidende 2014-15 (1. samling)):

"Forud for revisionen vil der blive gennemført en evaluering af lovens virkninger. Det vil blive evalueret, i hvilket omfang loven har forbedret kommunernes mulighed for lokalt at styrke indsatsen for at rekruttere og fastholde højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft og for at tiltrække udenlandske virksomheder. I evalueringen vil også indgå forældrenes tilfredshed med undervisningstilbuddene og kvaliteten af undervisningstilbuddene.

Det vil endvidere indgå i evalueringen, om oprettelse af kommunale internationale grundskoler har påvirket søgningen til internationale frie grundskoler, herunder internationale frie grundskoleafdelinger, i lokalområdet."

Som det fremgår heraf, skal der ske en evaluering af lovens virkninger som grundlag for, at undervisningsministeren kan fremsætte forslag om revision af loven i folketingsåret 2018-19.

De væsentligste resultater af høringen af kommunerne

1. Generelle bemærkninger

Den overvejende del af kommunerne har besvaret spørgsmål 1 til 3 på følgende måde:

Spørgsmål 1: Hvorfor har kommunen ikke anvendt muligheden for at oprette en kommunal international grundskole?

62 kommuner har besvaret spørgsmål 1 med, at der ikke har været behov for at oprette en kommunal international grundskole i kommunen. Enkelte kommuner har desuden henvist til, at kommunen deltager i et rammeforsøg med internationale udskolingslinjer i folkeskolen.

Spørgsmål 2: Har kommunen overvejet at oprette en kommunal international grundskole og i bekræftende fald, i hvilket omfang har kommunen inddraget de private internationale grundskoler i lokalområdet i overvejelserne?

59 kommuner har besvaret spørgsmål 2 med, at kommunerne på grund af det manglende behov for en kommunal international grundskole ikke har inddraget de private internationale grundskoler.

Spørgsmål 3: Hvilke bestemmelser i lov om kommunale internationale grundskoler er der behov for at ændre for at lette oprettelsen og driften af kommunale internationale grundskoler?

62 kommuner har ikke forslag til ændring af loven for at lette oprettelsen og driften af kommunale internationale grundskoler. Dette begrundes blandt andet med, at kommunerne på grund af manglende behov ikke har undersøgt lovens indhold nærmere.

Gentofte Kommune, Horsens Kommune, Holstebro Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Københavns Kommune, Rudersdal Kommune, Vejle Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune har særlige bemærkninger til loven, jf. bemærkningerne nedenfor.

2. Særlige bemærkninger fra enkelte kommuner

Gentofte Kommune finder, at ændringer af enkelte bestemmelser i loven om kommunale internationale grundskoler ikke vil lette oprettelsen og driften af en kommunal international grundskole. Gentofte Kommune foreslår, at det i stedet bliver muligt at oprette et kommunalt internationalt skoletilbud på en eksisterende folkeskole, fx i form af en international linje inden for børnehaveklassen og 1.-9. klasse eller permanente internationale udskolingslinjer.

Horsens Kommune foreslår, at loven ændres således, at det bliver muligt at oprette internationale linjer på folkeskoler frem for at skulle etablere et nyt grundskoletilbud. Horsens Kommune peger på, at forslaget desuden vil have den fordel, at udenlandske elever nemmere kan integreres i lokalsamfundet.

Holstebro Kommune oplyser, at der foreligger en politisk beslutning om at oprette en kommunal international grundskole. Tidshorizonten for oprettelsen er endnu ikke fastlagt. Kommunen er i færd med at undersøge elevgrundlaget for en kommunal international grundskole.

Lyngby-Taarbæk Kommune finder, at hele konceptet med kommunale internationale grundskoler er forkeret. Der mangler fleksibilitet i forhold til eksisterende skoletilbud.

Københavns Kommune har ikke overvejet muligheden for at oprette en kommunal international grundskole. Det skyldes, at kommunen i 2013 fik mulighed for at oprette en Europaskole i tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium. Der er stor søgning til skolen. En række optagelseskriterier sikrer, at det primært er børn af internationale arbejdstagere eller familier, der har haft ophold i udlandet, der optages på Europaskolen. Kommunen henviser også til, at der findes en række private internationale grundskoler i København.

Rudersdal Kommune peger på, at omkostningerne ved oprettelse af en selvstændig skole har gjort, at kommunen ikke har oprettet en kommunal international grundskole. Kommunen henviser blandt andet til, at der efter loven ikke er mulighed for at opkræve forældrebetaling. Den manglende mulighed for forældrebetaling vil gøre tilbuddet meget dyrt for kommunen, hvis tilbuddets elevomkostninger fx skal matche elevomkostningerne i Copenhagen International School.

Rudersdal Kommune peger desuden på, at elevgrundlaget i en opstartsfasen slet ikke vil kunne begrunde en selvstændig skole med en selvstændig ledelse m.v. Hvis det bliver muligt at oprette en klasserække på en eksisterende skole, vil en lang række af basisomkostningerne forsvinde. En sådan ordning vil også kunne styrke relationerne til den lokale danske kultur.

Vejle Kommune vurderer, at der i kommunen ikke er et tilstrækkeligt elevgrundlag til at oprette en økonomisk bæredygtig international grundskole i kommunalt regi. Det vil være en betydelig fordel, hvis kommunen inden for folkeskoleloven og i tilknytning til eksisterende folkeskoler kunne oprette fleksible tilbud, herunder internationale linjer på en eksisterende folkeskole.

Vejle Kommune foreslår derfor, at internationale grundskoler i kommunalt regi skal kunne oprettes inden for folkeskoleloven, således at skolen kan oprettes som en afdeling på en eksisterende folkeskole. Vejle Kommune foreslår desuden, at der bliver mulighed for at oprette mere fleksible tilbud til de internationale borgere, hvor folkeskolens fordele omkring fx integration i lokalområdet kan kombineres med borgernes behov for et internationalt udsyn og stærke sprogkunderskaber. Behovet kan efter kommunens opfattelse opfyldes, såfremt kommunen får mulighed for at oprette internationale linjer i folkeskolen, hvor fx 50 pct. af undervisningen foregår på engelsk.

Aalborg Kommune peger på, at det vil lette oprettelsen af en kommunal international grundskole, hvis der kunne oprettes tosprogede linjer på eksisterende skoler. Det vil sige, at det skal være muligt at gøre en eksisterende skole tosproget på enkelte klassetrin og i enkelte fag, således at hele eller væsentlige dele af undervisningen foregår på engelsk. Den primære målgruppe bør være danske børn og udenlandske børn, der bor eller opholder sig i Danmark, og hvis forældre ønsker dem optaget i skolen, fordi det er attraktivt at lære engelsk på højt niveau.

Aalborg Kommune finder desuden, at der bør findes løsninger på udgifter til eksamener i Cambridge English Assessment eller Cambridge IGCSE.

Aarhus Kommune finder, at en af udfordringerne ved den nugældende lovgivning er, at en international grundskole skal oprettes som en selvstændig skoleenhed. Der bør i stedet gives mulighed for at oprette en international afdeling på en allerede eksisterende skole. Der bør også gives mulighed for, at afdelingen i form af udstrækning (fx indskoling eller udskoling) kan udformes efter lokale ønsker og behov.

3. Sammenfatning

Det fremgår af høringssvarene, at kommunerne ikke har anvendt loven til at oprette en kommunal international grundskole.

Størstedelen af kommunerne har vurderet, at der ikke er behov for at oprette en kommunal international grundskole i kommunen. Som følge heraf har kommunerne ikke inddraget private internationale grundskoler i lokalområdet i overvejelserne.

Det fremgår endvidere af høringssvarene, at størstedelen af kommunerne ikke har forslag til ændring af loven om kommunale internationale grundskoler for at lette oprettelsen og driften af kommunale internationale grundskoler.

Gentofte Kommune, Horsens Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Rudersdal Kommune, Vejle Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune har særlige bemærkninger til loven.

Kommunerne foreslår, at der i stedet for at oprette en kommunal international grundskole som en selvstændig skole bliver mulighed for at oprette internationale grundskoletilbud som en afdeling på en eksisterende folkeskole, fx i form af en international linje fra 0.-9. klasse.

Som begrundelse herfor har kommunerne blandt andet peget på manglende elevgrundlag til at oprette en kommunal international grundskole som en selvstændig skole. En enkelt kommune har peget på, at omkostningerne ved at oprette en selvstændig skole har gjort, at kommunen ikke har oprettet en kommunal international grundskole. Den manglende mulighed for forældrebetaling vil gøre tilbuddet meget dyrt for kommunen, hvis tilbuddets elevomkostninger fx skal matche elevomkostningerne i Copenhagen International School.

Kommunerne har desuden peget på, at internationale grundskoletilbud både bør rettes til danske børn og udenlandske børn, der bor eller opholder sig her i landet.

Københavns Kommune har ikke overvejet muligheden for at oprette en kommunal international grundskole. Dette skyldes, at kommunen i 2013 fik mulighed for at oprette en Europaskole i tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium. Kommunen oplyser, at der er stor søgning til skolen. En række optagelseskriterier sikrer, at det primært er børn af internationale arbejdstagere eller familier, der har haft ophold i udlandet, der optages på Europaskolen.

Holstebro Kommune har oplyst, at der foreligger en politisk beslutning om at oprette en kommunal international grundskole. Tidshorisonten for oprettelsen er endnu ikke fastlagt.